

Budapestre vonatkozó ujságcikkek				Osztályozás
Szerző: <i>Ardó Mária</i>			Tárgy: <i>301.8</i>	
Cím: Több figyelmet fővárosunk kulturális hagyományaira			Hely:	
Forrás: <i>Eti. Op.</i>			Idő: <i>"1953"</i>	
(Hely)	(Idő)	(Köt. v. füz.)	(Oldal)	

Évek óta figyelem, hogyan foglalkozik a Városi Tanács a kulturális hagyományok ápolásával és azt kell tapasztalnom, hogy nagyon sok ezen a területen a mulasztás.

Tóth Árpádról a felszabadulás után egy hajdan nagyon szép sétányt neveztek el a Várban. Ma ez a faszor szemétdombhoz hasonlít, felverte a gyom, elborítják a romok, cserepek. A padok nagyrésze elpusztult, az útvonalat senki sem látogatja, mert látni is kellemetlen a pusztulásnak ilyen vigasztalan képét. Szégyenletes, hogy így fest ez a sétány. A Várat a fasiszták tönkretették, de a felszabadulás óta még nem találtak alkalmat arra, hogy legalább a szemetet eltakarítsák onnan.

Nem tűrhető, hogy egy ilyen útvonal fölé szögezzék Tóth Árpád, a kiváló magyar költő nevét. Mivel november 7-én lesz halálának 25-ik évfordulója, kérem, tegyenek lépéseket annak érdekében, hogy a sétány megfelelő formában érje meg ezt a napot, s a régi pázsitot hozzák rendbe. Ez a sétány játszótérnek nagyon alkalmas, kedvelt hely volt szép kilátása miatt is.

Meg kellene fontolni azt is, vajjon nem érdemelne-e meg Tóth Árpád legalább egy művészi kivitelű emléktáblát, ha már egyéb jel nem hirdeti a nevét a fővárosban. Ő is pesti költő

volt, egyike azoknak, akik a legszebben és a legemlékezetesebben írtak Budapestről.

Ritkán fordult elő, hogy a főváros a nagy hazafiak, költők, tudósok emlékművét, utcátábláját virággal díszítette volna azon a napon, melyet nekik szentelünk.

Most Krúdy Gyula születésének 75. évfordulóján illendő lett volna, hogy a róla elnevezett utcátábla alá egy kis koszorút helyezzenek. Ez egyben jó alkalom arra, hogy az ilyen hagyományra felhívjuk a figyelmet. Persze hasonló évfordulók minden hónapban akadnak és a tanács illetékes dolgozóinak erről rendszeres nyilvántartást kellene vezetniök.

Krúdy Gyula az óbudai Templom-utca 15. szám alatt halt meg. Ez a kis épület rendkívül rossz, ütött-kopott állapotban van, holott irodalmi vonatkozás nélkül is méltó arra, hogy rendbehozzák, mivel építészeti érték. Emléktábla nincs rajta, pedig külsőleg megjelölhető az a szoba is, ahol Krúdy meghalt. Szabó Iván szobrászművész régebben készített egy domborművet erre a célra, csak fel kellene szerelni.

Krúdy évfordulójára azért emlékeztetnek, mert nagyon kevés író írt olyan sokat, olyan sze-

retettel a régi Budapestről, mint ő. Könyveinek hosszú sorában felejthetetlen képeket rajzolt a főváros hajdani életéről. Valóban a legkevesebb, amit a tanács megtehet, hogy megőrzi azoknak az emléket, akik a várost megörökítették az irodalomban.

Garay Jánosról már régebben egy piacteret neveztek el Pesten, sőt egy utca is viseli a nevét. Azt hiszem azonban senkinek sem jut erről eszébe a Hány János megalkotója, aki Budapest eleven életének legelső riportere volt. Rövid beszámoló a régi lapokban ma is életre keltik az 1830-as évek Pest-Budáját. Méltányos volna, hogy egy olyan utcátáblát kapjon, mely erről megemlékezik a főváros gondoljon rá november 5-én, halálának 100. évfordulóján. Itt halt meg a legsötétebb elnyomás idején nagy nyomorban és utolsó pillanatáig hazafias versein dolgozott.

Kisfaludy Károly emlékére szeretném még felhívni az illetékesek figyelmét. Kisfaludy teremtette meg a főváros irodalmi életét, ő tette Pestet kulturális központtá, az ő lakásában, a Váci-utcában született meg Budapest vezető szerepe az irodalomban. Kisfaludy ezzel nemcsak a főváros számára emlékeztető mozgalmat indított el,

hanem nagy lépéssel vitte előre az egész kulturális fejlődés ügyét.

Ebben a házban halt meg Kisfaludy és később ugyanott fejezte be tragikus életét Vörösmarty Mihály.

Ez a ház a Váci-utca 19. — ma már nincs meg. Egy újonnan épült falra tették rá a régebben felállított emléktáblát, a ház helyén pedig egy földszintes építmény van, benne a „Kedves” c. eszpresszó.

Nem méltó mindez ahhoz a helyhez, mely több okból is szent a magyar kultúra számára. A Városi Tanácsnak módja lehet rá, hogy visszaállítsa azokat a szobákat, melyekben felnőtt és győztes útjára indult a magyar irodalom. Szép és hasznos dolog volna, ha Fővárosi Irodalmi Múzeumot rendeznének itt be, összegyűjtve mindazokat a dokumentumokat és emlékeket, amelyek a főváros irodalmi életéről tanuskodnak Kisfaludytól napjainkig. Mindazoknak, akik szeretik Pestet és az irodalmat — és ezeknek a száma tekintélyes — örömet okozna egy ilyen gyűjtemény.

Persze, a város kulturális szerveinek elsősorban az élettel kell törődniük, működésük nem állhat szüntelen koszorúzásból és sírlátogatásból. Mégis ki kell emelni néhány fontos évfordulót, olyan emlékünnepeket, melyek éppen budapesti vonatkozás-

suk miatt különösen becsesek. Közügyvé kell tenni ezeket a megemlékezéseket olyan módon, hogy ezt ne néhány megbízott tisztviselő intézze el, hanem a tanács népművelési állandó bizottságának és a külső munkatársaknak segítségével maga a főváros népe, mely a múlt nemzetj kultúrájának örököse.

Az, hogy Budapest magyar város lett és művelődési centrum, hogy Budapest arca reánk maradt régi korszakokból és számtalan emlék fűz bennünket városunk gazdag multjához — ez nagyrésztben a költők és írók érdeme. — Több mint száz éven át harcoltak a magyar művelődés szabadságáért, legjobb tehetségüket, egészségüket, egyéni boldogságukat erre az ügyre tették fel. Nekünk, az utódoknak, a népművelés munkásainak, akik a fővárosban dolgoznak, kötelességünk megbecsülni az ő drága emlékeket, kötelességünk hirdetni azoknak a nevét, akik Budapestnek nemcsak multjától, de jelenétől és jövőjétől is elválaszthatatlanok.

Ardó Mária

Népkönyvtári Központ,
Budapest, Guszev-u. 1.